NORAKSTS
Lieta Nr.A42967709
AA43–1928–10/4

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2010.gada 2.jūlijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Slica,
tiesneses Dz.Amerika un Ļ.Kušnire,

piedaloties pieteicējas *V.P.* pārstāvim *I.K.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Ārlietu ministrijas pārstāvēm *A.K.* un *K.K.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *V.P.* pieteikumu par Ārlietu ministrijas valsts sekretāra 2009.gada 24.jūlija rīkojuma Nr.327-k atcelšanu, atjaunošanu amatā, darba algas piedziņu Ls 3254,27 un morālā kaitējuma piedziņu Ls 3000, sakarā ar *V.P.* apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 3.februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ārlietu ministrijas Atestācijas komisija 2009.gada 1.jūlijā nolēma izbeigt civildienesta attiecības ar */darbavieta/ /amats/ V.P.* sakarā ar ierēdņa amata likvidāciju un ierēdņu skaita samazināšanu.

2009.gada 3.jūlijā Ārlietu ministrijas Personāla departamenta direktore brīdināja *V.P.* par valsts civildienesta attiecību izbeigšanu ar 2009.gada 5.augustu (pēdējā darba diena). Brīdinājums pamatots ar Valsts civildienesta likuma 41.panta pirmās daļas „g" apakšpunktu, t.i., sakarā ar iestādes vai ierēdņa amata likvidāciju vai ierēdņu skaita samazināšanu, likuma „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā" 7.pantu un Atestācijas komisijas 2009.gada 1.jūlija lēmumu.

V.P. ar brīdinājumu iepazinās 2009.gada 3.jūlijā.

Valsts civildienesta attiecības ar *V.P.* izbeigtas ar Ārlietu ministrijas valsts sekretāra 2009.gada 24.jūlija rīkojumu Nr.327-k „Par valsts civildienesta attiecību izbeigšanu" (turpmāk arī – Lēmums).

[2] 2009.gada 16.oktobrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *V.P.* (turpmāk arī – pieteicēja) pieteikums par Lēmuma atcelšanu, labvēlīga administratīvā akta izdošanu un morālā kaitējuma atlīdzinājumu. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Lēmumā nebija norādīts, kur un kādā termiņā izdoto administratīvo aktu var pārsūdzēt.

[2.2] Darbs Ārlietu ministrijā uzsākts 2005.gada 14.jūlijā, 2006.gada 31.martā saņemts ierēdņa statuss. 2007.gada 9.jūlijā ar Ārlietu ministriju noslēgts līgums par kvalifikācijas celšanu ārvalstīs, kura 4.punktā noteikta garantija atgriezties darbā pēc mācību sekmīgas pabeigšanas. Līguma vienpusēja laušana nav paredzēta, tādēļ saņemtais uzteikums uzskatāms par prettiesisku.

[2.3] Pēc brīdinājuma saņemšanas pieteicēja Atestācijas komisijai iesniegusi iesniegumu ar lūgumu pārskatīt lēmumu par valsts civildienesta izbeigšanu, taču atbildi pieteicēja līdz šim nav saņēmusi, kā arī pieteicējai nav bijusi iespēja iepazīties ar dokumentāciju un argumentāciju, ar ko civildienesta attiecību izbeigšana pamatota.

[2.4] Pieteicējai ir augsta kvalifikācija, tādēļ Lēmums ir spēkā neesošs un atceļams.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 3.februāra spriedumu pieteicējas pieteikums noraidīts. Spriedums pamatots ar šādiem argumentiem.

[3.1] Lietā nav strīda par to, ka Ārlietu ministrijas nodarbināto skaits 2009.gadā tika pakļauts būtiskam samazinājumam gan štata un ārštata vietām Rīgā, gan štata vietām diplomātiskajās pārstāvniecībās, gan tehniskajam personālam. Lietā nav strīda arī par to, ka Ārlietu ministrija ir rīkojusi personāla vērtēšanu un tā ir notikusi, ko atzīst arī pieteicējas pārstāvis.

Lietā ir strīds par to, vai Ārlietu ministrija attiecībā uz pieteicējas vērtēšanu nav pieļāvusi būtiskus procesuālos pārkāpumus. Lietā ir strīds par to, vai tieši pieteicēja salīdzinājumā ar citiem darbiniekiem ir atlaista tiesiski un pamatoti.

[3.2] Tiesas kompetencē neietilpst lietderības apsvērumu izdarīšana Ārlietu ministrijas vietā, tiesas kompetencē nav Ārlietu ministrijas vietā veikt pieteicējas darba rezultātu un kvalifikācijas līmeņa pārvērtēšanu, jo tiesa nevar pildīt valsts pārvaldes iestādes funkcijas.

Tiesas kompetencē ir pārbaudīt reorganizācijas procesu, pārbaudīt, vai reorganizācija nav notikusi formāli, vai Ārlietu ministrija nav pieļāvusi rīcības brīvības izmantošanas kļūdas, tai skaitā, rīkojusies patvaļīgi vai pārkāpusi procesuālās un materiālās tiesību normas, ar mērķi atbrīvoties tieši no pieteicējas.

[3.3] Lietā nav strīda par to, ka, ņemot vērā likumā „Par valsts budžetu 2009.gadam" paredzēto finansējumu, Ārlietu ministrijā bija pamatota nepieciešamība veikt vērienīgu ierēdņu amata vietu likvidāciju un darbinieku skaita samazināšanu. No lietā iesniegtās izziņas redzams, ka laika periodā no 2008.gada 1.jūlija līdz 2009.gada 1.oktobrim kopā nodarbināto skaits dienestā samazināts no 901 personas uz 629 personām.

Iestādes institucionālās sistēmas maiņa, amatu saraksta un pienākumu loka noteikšana ir iestādes iekšējā kompetence, kuru noteic likums un kas vērsta uz valsts doto uzdevumu efektīvu izpildi. Līdz ar to privātpersonai nav publisko subjektīvo tiesību to apšaubīt.

No atbildētājas pārstāvja paskaidrojumiem izriet, ka iestādes vadītājs savu kompetenci attiecībā uz iestādes institucionālās sistēmas reorganizāciju

realizē ar Atestācijas komisijas starpniecību. No Atestācijas komisijas nolikuma, kas izdots saskaņā ar Diplomātiskā un konsulārā dienesta likuma 7.panta septīto daļu un ko apstiprinājis ārlietu ministrs, 3.1.punkta izriet, ka tā lemj par diplomātiskā un konsulārā dienesta ierēdņu un darbinieku iecelšanu dienesta amatā, atbrīvošanu no dienesta amata, pārcelšanu citā dienesta amatā, darbinieka kvalifikācijas paaugstināšanu. Savukārt no 3.8.punkta izriet, ka Atestācijas komisijas uzdevums ir lemt par ministrijas struktūru un amatu sarakstu pirms nodošanas apstiprināšanai valsts sekretāram.

Tiesas ieskatā, izvērtējot Atestācijas komisijas sastāvu kopsakarā ar tās funkcijām un uzdevumiem, nav pamata apšaubīt tās kompetenci un profesionalitāti, lemjot par nodarbināto skaita samazināšanu un amata vietu likvidāciju iestādē.

[3.4] Valsts civildienesta likums neparedz īpašu kārtību, kādā izbeidzamas valsts civildienesta attiecības ar ierēdni. Tajā pašā laikā šā likuma 2.panta ceturtajā daļā noteikts, ka valsts civildienesta tiesiskajās attiecībās piemērojamas darba tiesiskās attiecības regulējošo normatīvo aktu normas, kas nosaka vienlīdzīgu tiesību principu, atšķirīgas attieksmes aizlieguma principu, aizlieguma radīt nelabvēlīgas sekas, darba un atpūtas laiku, darba samaksu, darbinieka materiālo atbildību un termiņus, ciktāl to nenosaka šis likums.

2008.gada 23.decembrī Saeimā pieņemts likums „Par valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzību 2009.gadā", kura 10.pantā noteikts, ka amatpersonu (darbinieku) skaita samazināšanas gadījumā vai amatpersonas amata likvidēšanas gadījumā priekšrocības saglabāt amatu vai palikt darbā ir tām amatpersonām (darbiniekiem), kurām ir labāki darba rezultāti un augstāka kvalifikācija (panta pirmā daļa). Ja amatpersonu (darbinieku) darba rezultāti un kvalifikācija būtiski neatšķiras, priekšrocības saglabāt amatu vai palikt darbā ir tām amatpersonām (darbiniekiem), kurām nav cita pastāvīga ienākuma avota. Ja amatpersonām (darbiniekiem) nav cita pastāvīga ienākuma avota, priekšrocības saglabāt amatu vai palikt darbā nosaka saskaņā ar Darba likumu.

Šī tiesību norma ir līdzīga Darba likuma 108.pantam.

[3.5] No lietas redzams, ka sakarā ar vērienīgās reorganizācijas nepieciešamību Atestācijas komisija uzdod Inspektorātam un Personāla departamentam izstrādāt priekšlikumus par kārtību, kādā veidā izvērtēt ierēdņus un darbiniekus, piemērojot Darba likuma 108.pantu.

Tāpat no lietas secināms, ka, ņemot vērā šo Atestācijas komisijas lēmumu, lai štatu samazināšanas procesā nodrošinātu Darba likuma 108.panta taisnīgu un objektīvu piemērošanu, ar rīkojumu tiek izveidota vērtēšanas komisija, kura sastāv no četriem direkcijas vadītājiem – vēstniekiem un Personāla departamenta direktores. Vērtēšanas komisijas uzdevums ir izvērtēt katru ierēdni un darbinieku līdz departamenta direktora līmenim (ieskaitot), kā arī darbiniekus, kuri tiek pārcelti no diplomātiskās un konsulārās pārstāvniecības ārvalstīs uz Ārlietu ministrijas centrālo aparātu Rīgā. No rīkojuma redzams, ka vērtēšanas komisija vērtē dienesta gaitas aprakstu, darbinieku darbības un tās rezultātu novērtēšanas dokumentāciju kā

arī iepriekšējo gadu ikgadējās novērtēšanas dokumentāciju. Visa dokumentos minētā informācija tiek vērtēta kopumā un kopsakarībā, kā rezultātā vērtēšanas komisijas kompetencē ietilpst noteikt, kuriem darbiniekiem ir labāki darba rezultāti un augstāka kvalifikācija. Komisija par rezultātiem pieņem lēmumu un to iesniedz Atestācijas komisijai, savukārt Atestācijas komisija pieņem vienu no lēmumiem: iecelšana amatā; ieskaitīšana rīcībā; atbrīvošana no darba sakarā ar ierēdņu vai darbinieku skaita samazināšanu.

2009.gada 12.maijā vērtēšanas komisija jau bija veikusi izvērtēšanu un sastādījusi divus sarakstus, no tiem vienā bija darbinieki un ierēdņi, kurus rekomendē apstiprināšanai konkrētos amatos, savukārt otrā sarakstā bija ierēdņi un darbinieki, kuriem konstatēta zemāka kvalifikācija un darba rezultāti.

Pieteicēja bija iekļauta pirmajā sarakstā, norādot, ka viņa atgriežas no mācībām, rekomendējot to iecelt Eiropas Savienības koordinācijas departamenta */darbavieta/ /amats/*.

2009.gada 21.maijā Atestācijas komisija par pieteicēju pieņēma lēmumu un ar 2009.gada 27.maija rīkojumu Nr.169-k viņa pārcelta no */amats/* Eiropas Savienības koordinācijas departamenta */darbavieta/ /amats/*.

Kā norāda pati pieteicēja, tad, atgriežoties 2009.gada 1.jūnijā no maģistratūras studijām Vācijā, veiksmīgi uzsākusi darbu jaunajā amatā.

Pieteicēja nav izmantojusi savas tiesības un nav iesniegusi motivētu sūdzību par pirmās attiecībā uz pieteicēju veiktās vērtēšanas rezultātiem, gluži pretēji, uzsākusi darbu jaunajā amatā. Tāpat lietas izskatīšanā nav nodibināts, ka faktiski šajā procesa stadijā pieteicējai būtu jebkādas pretenzijas pret novērtēšanas rezultātiem. Lietas izskatīšanā noskaidrots, ka jaunais amats uzskatāms par augstāku amatu, nekā */amats/*, un cita starpā konkrētais */amats/* ticis likvidēts.

[3.6] Tiesas ieskatā konkrētajā situācijā pieteicējas pārstāvis uz Valsts civildienesta likuma 37.panta trešās daļas pārkāpumu atsaucas nepamatoti un tā nav tieši un burtiski piemērojama, jo tās mērķis ir nodrošināt iespēju ierēdņu rotācijai, kā arī ierēdņa pārcelšanai citā amatā, neizsludinot uz brīvo amata vietu atklātu konkursu, bet tādējādi sekmējot ierēdņu kvalifikācijas izaugsmi.

Tiesas ieskatā 2009.gada 27.maija rīkojums Nr.169-k par pieteicējas pārcelšanu nevar ietekmēt Lēmuma tiesiskumu. Taču 2009.gada 27.maija rīkojums Nr.169-k un tā pieņemšanas process tiesas ieskatā liecina par to, ka personu vērtēšana faktiski ir notikusi, tā nav bijusi formāla un nav vērsta uz mērķtiecīgu atbrīvošanos no individuālām personām.

[3.7] Lietā noskaidrots, ka atkārtota finanšu līdzekļu samazinājuma rezultātā vērtēšanas komisijai bija atkārtoti jāveic personu vērtēšana un jālemj par amatu likvidāciju un nodarbināto skaita samazināšanu, kā rezultātā pieteicēja vairs netiek rekomendēta iecelšanai citā amatā.

Tiesa piekrīt atbildētājas pārstāvim, ka tikai un vienīgi pašas iestādes kompetencē ir izvērtēt, kuras štata vietas var pakļaut likvidācijai, bet bez kurām iestādes funkciju un uzdevumu izpilde nav iespējama. Līdz ar to tiesai

nav pamata izvērtēt, vai atbildētāja pamatoti likvidējusi Eiropas Savienības koordinācijas departamenta */darbavieta/ /amats/*.

Tiesai nerodas šaubas par to, ka Atestācijas komisija, veicot Vērtēšanas komisijas 2009.gada 12.maijā izveidoto ierēdņu un darbinieku sarakstu (1.pielikums) atkārtotu pārvērtēšanu, to veikusi taisnīgi un objektīvi.

Tiesa vērš pieteicējas uzmanību uz to, ka augstai kvalifikācijai nav izšķirošas nozīmes, jo tā vērtējama kopsakarā ar darba rezultātiem. Un konkrētajā situācijā nav strīda par to, ka pieteicēja divus gadus nav strādājusi, bet mācījusies, savukārt pirms tam dienestā strādājusi tikai divus gadus, līdz ar to visi apstākļi vērtējami kopā, nevienam nedodot priekšroku. Kā norādīja atbildētājas pārstāvis, pieteicēja nav atbrīvota no darba slikto darba rezultātu dēļ, bet pieteicēja nav konkurētspējīga ar citiem kolēģiem, kuru darba stāžs ir ievērojami lielāks un arī kvalifikācija ir pietiekami augsta.

Tiesa atzīst, ka valstī 2009.gadā ekonomiskās situācijas rezultātā iestādēm nācies atbrīvot arī ļoti profesionālus un ilggadīgus darbiniekus, jo strādājošo skaits tika pakļauts būtiskam samazinājumam.

Tiesas ieskatā, pakļaujot pieteicēju divpakāpju vērtēšanai, kā arī to, ka personas vērtēšanā ir iesaistīta gan vērtēšanas komisija, gan Atestācijas komisija, kā arī to, ka vērtēta visa personas lietas dokumentācija, maksimāli tiek izslēgta iespēja pieļaut jebkādas personas mērķtiecīgu atbrīvošanu no dienesta kādu personīgu motīvu dēļ.

[3.8] Tiesas ieskatā vērtēšanas kritēriji ir zināmi un tie ir Darba likuma 108.pantā noteiktie, proti, darbinieka kvalifikācija un darba rezultāti, kā arī, ņemot vērā dienesta specifiku, dienesta gaitu.

Atbildētāja ir izveidojusi kompetentu vērtēšanas komisiju. Tiesas ieskatā tabulas un matemātiski aprēķini ir iespējami, ja samazināšanai tiek pakļautas līdzīgas amata vietas. Savukārt konkrētajā gadījumā ir vērtēti visi ierēdņi un darbinieki un gadījumā, ja kādā no likvidējamajām amata vietām strādā izcili profesionāļi, tad tie tiek pārcelti uz citiem amatiem. Tāpat jāņem vērā tas, ka tika likvidēti ļoti daudz amati arī ārvalstu diplomātiskajās un konsulārajās pārstāvniecībās, ne tikai Ārlietu ministrijas centrālajā aparātā, līdz ar to ļoti atšķiras gan personu kvalifikācija, gan darba gaita un darba novērtēšanas rezultāti. Tas nozīmē, ka, vērtējot visu ierēdņu un darbinieku piemērotību un atbilstību visiem nelikvidētajiem amatiem, tiesas ieskatā nav iespējams izstrādāt vienotu tabulu un vienotu matemātisku rezultātu aprēķinu metodi. Nav pamatota pieteicējas pārstāvja norāde, ka pieteicēja nezina, pēc kādiem kritērijiem un ko vērtēšanas komisija vērtē. Lietā noskaidrots, ka pieteicēja zina, ka tiek vērtēti darba rezultāti, kvalifikācija un dienesta gaita. Tiesa prezumē, ka pieteicējai ir zināms, ka šādu informāciju satur katra strādājošā personas lieta. Lietas izskatīšanā noskaidrots, ka jebkurai personai ir tiesības iepazīties ar savu personas lietu, un secīgi būt informētai par to informācijas apjomu, kas būs vērtējams vai tika izvērtēts vērtēšanas komisijā un vēlāk arī Atestācijas komisijā. Pieteicēja ar savu personas lietu nav iepazinusies.

Tiesa, ņemot vērā iepriekš izvērtētos lietas apstākļus, atzīst, ka reorganizācijas process ir likumīgs un pamatots, reorganizācija nav notikusi

formāli, katra persona ir vērtēta vairākos līmeņos, proti, katru ir vērtējuši dažāda ranga amatpersonas un dažādu līmeņu struktūrvienību vadītāji, un attiecībā uz pieteicēju veikta divpakāpju vērtēšana. Tiesas ieskatā Ārlietu ministrija nav pieļāvusi rīcības brīvības izmantošanas kļūdas, tai skaitā, rīkojusies patvaļīgi vai pārkāpusi procesuālās un materiālās tiesību normas. Arī tas, ka pieteicēja ir iekļauta Ārlietu ministrijas darbinieku rezervē, liecina par to, ka atbildētāja nav veikusi amata vietas likvidāciju ar mērķi atbrīvoties tieši no pieteicējas.

[3.9] Pieteicējas pārstāvis norāda, ka Līgums par kvalifikācijas celšanu ārvalstīs pieteicējai garantē tiesības atgriezties darbā Ārlietu ministrijā, līdz ar to atbildētāja nav izpildījusi līgumā uzņemtās saistības, kas novedušas pie tā, ka civildienesta attiecības ar pieteicēju pārtrauktas prettiesiski.

No Līguma izriet, ka ministrija pēc sekmīgas mācību pabeigšanas garantē pieteicējai tiesības atgriezties darbā.

No lietā konstatētajiem apstākļiem izriet, ka pieteicēja no mācību atvaļinājuma atgriezusies darbā 2009.gada 1.jūnijā un iesniegusi diplomu, apliecinot mācību sekmīgu pabeigšanu, un saskaņā ar 2009.gada 27.maija rīkojumu Nr.169-k uzsākusi darbu */amats/* Eiropas Savienības koordinācijas departamenta */darbavieta/*. Kā jau iepriekš spriedumā konstatēts, pieteicēja nav pārsūdzējusi minēto rīkojumu. Līdz ar to pieteicējas pārstāvja apgalvojums, ka pieteicēja pēc mācību pabeigšanas atstāta bez darba, neatbilst patiesībai. Gluži pretēji, pieteicējai garantētas tiesības darbā atgriezties, ko viņa ir izmantojusi un strādāt arī faktiski uzsākusi.

Taču tiesa piekrīt atbildētājas pārstāvim, ka līgumā garantētās tiesības atgriezties darbā nav absolūtas. Līgums pats par sevi neliedz veikt iestādē institucionālās sistēmas reorganizāciju, likvidēt amata vietas un samazināt ierēdņu skaitu. Tas, ka pieteicēja atrodas mācību atvaļinājumā, nepasargā pieteicēju no iespējamām reorganizācijām un nenostāda to priviliģētākā stāvoklī attiecībā pret citiem ierēdņiem, kuri ir pakļauti reorganizācijas norisei un tās sekām.

Līgums par kvalifikācijas celšanu un ilgstoša prombūtne nevar būt pamats civildienesta attiecību izbeigšanai, un konkrētajā situācijā arī nav.

[3.10] Atbildētājas 2009.gada 2.aprīļa rīkojuma Nr.79 8.punktā darbiniekam ir paredzētas tiesības iesniegt motivētu sūdzību par vērtēšanas komisijas lēmumu un vērtēšanas rezultātiem. Sūdzībā jānorāda, kā izpaužas sūdzības nepareizība.

Pieteicēja sūdzību iesniegusi par Atestācijas komisijas lēmumu, jo no iesnieguma satura ir secināms, ka pieteicēja nav apmierināta ar atkārtotajiem vērtēšanas rezultātiem.

Pieteicēja atbildi uz sūdzību nav saņēmusi, ko apstiprina arī atbildētājas pārstāvis.

Tiesas ieskatā pieteicējas pārstāvja arguments, ka šāda atbildētāja rīcība atzīstama par prettiesisku, ir pamatots. Pieteicējai ir tiesības saņemt atbildi uz iesniegumu, kaut vai tāpēc, lai pārliecinātos, ka iesniegums vispār ir izskatīts un tajā norādītie motīvi un argumenti ir vērtēti.

Taču tiesa atzīst, ka pieļautā bezdarbība nav uzskatāma par tik būtisku procesuālu pārkāpumu, kas varētu novest pie lietas nepareizas izlemšanas pēc būtības. Tiesa nonāk pie šāda secinājuma, jo pieteicēja sūdzību iesniegusi 2009.gada 31.jūlijā, proti, jau pēc 2009.gada 24.jūlija, kad atbildētāja bija izdevusi rīkojumu par civildienesta attiecību izbeigšanu ar pieteicēju. Tiesības iesniegt sūdzību par vērtēšanas rezultātiem pieteicējai radās jau 1.jūlijā. Līdz ar to tiesas ieskatā tiesību iesniegt sūdzību par vērtēšanas rezultātiem mērķis ir pārvērtēt personas motivāciju un attiecīgi, ja tā atzīta par pamatotu, nepieļaut rīkojuma par civildienesta attiecību izbeigšanu pieļaušanu. Kaut arī atbildētājs nav noteicis termiņu, cik ilgā laikā pēc vērtēšanas rezultātiem ierēdnim ir tiesības iesniegt sūdzību, taču tas izdarāms tik savlaicīgi, lai sūdzības iesniegšanas instrumentu varētu izmantot atbilstoši paredzētajam mērķim.

Pieteicēja iesniegusi sūdzību jau pēc tam, kad lietā izdots galīgais administratīvais akts. Savukārt galīgais administratīvais akts ir pārsūdzams tiesā, ko pieteicēja ir izdarījusi, iesniedzot pieteikumu par Lēmuma atcelšanu un pieteicējas atjaunošanu darbā.

[3.11] Ņemot vērā to, ka tiesa nekonstatē atbildētājas rīcībā, izbeidzot civildienesta attiecības ar pieteicēju, procesuālo un materiālo normu pārkāpumus, pieteicējai nav bijis piespiedu darba kavējums, līdz ar to prasījums par darba algas piedziņu Ls 3254,27 pirms nodokļu nomaksas par piespiedu darba kavējumu nav pamatots un ir noraidāms.

[3.12] Tiesa Lēmuma prettiesiskumu nav konstatējusi, līdz ar to tiesa atzīst, ka nav pamata morālā kaitējuma Ls 3000 apmērā atlīdzināšanai, un prasījums par morālā kaitējuma piedziņu nav pamatots un ir noraidāms.

[4] Par minēto Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 3.februāra spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, kas pamatota ar šādiem argumentiem.

[4.1] Ārlietu ministrijai bija pienākums pierādīt, ka Lēmums ir tiesiski pamatots un atbilst normatīvajos aktos ietvertajam regulējumam. Arī tiesa nav pieprasījusi atbildētājai pierādīt gala rezultāta pamatotību, bet gan pārbaudījusi tikai pašu vērtēšanas procesa gaitu un gala rezultāts šobrīd nav objektīvi pārbaudāms. Prasījums pēc gala rezultātu pārbaudāmības nav tiesas iejaukšanās valsts pārvaldes iestādes funkcijās, bet gan nepieciešamība konstatēt vērtēšanas procesa gaitu, no kura izriet loģiska un visiem saprotama gala rezultāta – vērtējuma konstatācija.

Tiesas sēdē atbildētāja pārstāvis norādīja, ka Ārlietu ministrijai nav tādu dokumentu, kuri pierādītu, kādā veidā darbinieki savā starpā tika vērtēti, jo tabulu un matemātisku aprēķinu Ārlietu ministrijai nav. Tāpat salīdzināšana netika likta uz papīra un pati vērtēšana notika, salīdzinot personu lietas.

Tas, ka vērtēšanas komisija iepazinusies ar katras personas lietu un pārrunu ceļā, vērtējot katru personu individuāli un salīdzinot vērtējamās personas savā starpā, nonākot pie konkrētiem secinājumiem, nenorāda uz saprotamu, loģisku un objektīvi pārbaudāmu izvērtējumu. Līdz ar to tiesai,

nekonstatējot apstākļus, pēc kuriem būtu pārbaudāma vērtēšanas objektivitāte, bija jānorāda, ka veiktā vērtēšanas procedūra ir notikusi, radot privāttiesību aizskārumu un pieļaujot rīcības brīvības izmantošanas kļūdas.

[4.2] Pieteicējas rezultātu saprotama atspoguļošana un salīdzināšana ar citiem reorganizācijas laikā atbrīvotajiem ierēdņiem ietilpa Ārlietu ministrijas kompetencē un rezultāti bija jāiesniedz gan pieteicējai, gan tiesai. Šādu rezultātu loģiska neatspoguļošana un nefiksēšana bija risks, ko Ministrija uzņēmās, veicot reorganizācijas procesu, līdz ar to Ārlietu ministrijai ir arī jāuzņemas atbildība par sekām, kas iestājušās, ja tās vērtēšanas rezultāti nav saprotami un objektīvi pārbaudāmi.

[4.3] Reorganizācijas rezultātā ir jāsalīdzina ierēdņu kvalifikācija pa amatu līmeņiem, jo dažādām amatu kategorijām ir dažādas prasības un ja iestāde šo vērtēšanas procesu tā nav organizējusi, tad tā ir pieļāvusi rīcības brīvības izmantošanas kļūdas.

[4.4] Morālo kaitējumu pieteicējai radīja Ārlietu ministrijas apzināta (tīša) rīcība pretēji likumam, vispārējiem tiesību principiem, kā arī tiesu praksei. Pieteicēja pēc ilgstošas attaisnotas prombūtnes atgriežoties darbā paļāvās, ka viņai ar likumu ir garantētās tiesības turpināt to pašu vai līdzvērtīgu amatu, bet Ārlietu ministrijas prettiesiskas rīcības rezultātā pieteicēja zaudēja darbu, palika bez ienākumiem un tas viņai radīja morālus pārdzīvojumus.

[4.5] Ārlietu ministrijas izdotie rīkojumi par pieteicējas tiesisko statusu valsts civildienesta attiecībās ir uzskatāmi par prettiesiskiem, jo ar pieņemto Lēmumu nav ņemts vērā Satversmes 91.pants, Valsts civildienesta likuma 2.panta ceturtā daļa un Darba likuma 108.panta trešā daļa.

[4.6] Ārlietu ministrija 2009.gada 21.maijā, pieteicējas prombūtnes laikā, nenoskaidrojot pieteicējas viedokli, pieteicēju pārcēla no */amats/* uz */amats/* Eiropas Savienības koordinācijas departamenta */darbavieta/*.

[5] Paskaidrojumā par apelācijas sūdzību atbildētāja norāda šādus apsvērumus.

[5.1] Tiesas spriedums ir pareizs un pamatots, bet apelācijas sūdzība – nepamatota un noraidāma.

[5.2] Ar pieteicēju civildienesta attiecības izbeigtas sakarā ar amata likvidāciju un ierēdņu skaita samazināšanu, atbilstoši tiesību normām, tātad likumīgi. Lēmumā Ārlietu ministrija ir norādījusi uz pierādījumiem, kas apstiprina tā pamatotību.

[5.3] Tiesas kompetencē nav pārbaudīt, vai tiesiski un lietderīgi tika likvidētas konkrētas amata vietas, jo šāds jautājums nav tiesas, bet iestādes vadītāja kompetencē. Ārlietu ministrija ir pierādījusi, ka ir izdarīti lietderības apsvērumi, izvērtējot samērīgumu, lai arī tas nav tieši norādīts Lēmumā, bet izriet no citiem dokumentiem, kā to secinājusi tiesa.

[5.5] Ārlietu ministrija ir pilnībā pierādījusi kompetentu, profesionālu un normatīvajiem aktiem atbilstošu darbinieku izvērtēšanas procesu, samazinot amata vietas un darbinieku skaitu. Tiesa ir noraidījusi kā nepamatotu pieteicējas viedokli, ka vērtēšanas objektivitāte un pamatotība ir

pierādāma vienīgi ar pārskatāmām tabulām un matemātiskiem aprēķiniem. Šādi aprēķini un tabulas pie jauktu kompetenču un specialitāšu amatpersonu izvērtēšanas nav iespējami.

[5.6] Nav pamatots arī pieteicējas prasījums tai atlīdzināt morālo kaitējumu, jo Lēmuma prettiesiskums nav konstatēts.

[6] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis uzturēja apelācijas sūdzību, pamatojoties uz tajā minētajiem argumentiem. Atbildētāja pārstāve apelācijas sūdzību neatzina.

Motīvu daļa

[7] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka *V.P.* apelācijas sūdzība ir nepamatota un pieteikums ir noraidāms.

[8] APL 307.panta ceturtā daļa noteic, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šajā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa, izvērtējot lietas apstākļus, atzīst, ka Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 3.februāra spriedumā ietvertais pamatojums (sk. šā sprieduma [3] punktu) ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa pievienojas sprieduma motivācijai.

[9] Administratīvā apgabaltiesa atzīst pieteicējas apelācijas sūdzību par nepamatotu turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

2009.gada 3.jūlijā brīdinājums un Lēmums pamatots ar Valsts civildienesta likuma 41.panta pirmās daļas „g" apakšpunktu, proti, ka valsts civildienesta attiecības izbeidzas sakarā ar iestādes vai ierēdņa amata likvidāciju vai ierēdņu skaita samazināšanu. Administratīvās apgabaltiesas ieskatā, lai piemērotu minēto tiesību normu, nepieciešams konstatēt vienu no šajā normā minētajiem atvaļināšanas pamatiem – tiek likvidēts amatpersonas amats vai samazināts amatpersonu skaits. Lietā nav strīda par to, ka ir ticis likvidēts pieteicējas ieņemamais amats – */amats/* Eiropas Savienības koordinācijas departamenta */darbavieta/*. Līdz ar to minētā tiesību norma ir piemērota pamatoti.

Pirmās instances tiesa ir pārbaudījusi to, vai institucionālā reorganizācija nav notikusi tikai formāli, pārkāpjot atšķirīgas attieksmes aizliegumu. Administratīvā apgabaltiesa atzina pirmās instances tiesas vērtējumu par pareizu un pietiekamu [8]. Ievērojot, ka konkrētajā procesā notika liela skaita amatpersonu atbrīvošana sakarā ar amata vietu samazināšanu, vērtējot lietas apstākļus to kopumā, nav pamata uzskatīt, ka konkrētajā gadījumā institucionālā reorganizācija ir tikusi vērsta uz to, lai

panāktu konkrētas amatpersonas – pieteicējas – atbrīvošanu no amata (valsts civildienesta attiecību izbeigšanu tieši ar pieteicēju).

Pieteicējas apelācijas sūdzībā izteiktie argumenti ir vērtēti un pietiekami izvērsti analizēti pirmās instances tiesas spriedumā, līdz ar Administratīvā apgabaltiesa atkārtoti tos nevērtēs.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt *V.P.* pieteikumu par Ārlietu ministrijas valsts sekretāra 2009.gada 24.jūlija rīkojuma Nr.327-k atcelšanu, atjaunošanu amatā, darba algas piedziņu Ls 3254,27 un morālā kaitējuma piedziņu Ls 3000.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	*(paraksts)*	L.Slica
Tiesneses	*(paraksts)*	Dz.Amerika
	(paraksts)	Ļ.Kušnire

NORAKSTS PAREIZS
Rīgā, 02.07.2010.
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese L.Slica